

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
Christiansborg

13. marts 2019

Svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 261 (Alm. del) af 7. februar 2019 stillet efter ønske fra Finn Sørensen (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse virkningen af at indeksere folkepensionsalderen fra 2029 og frem, hvor folkepensionsalderen er nået 67 år på hhv. arbejdsudbud, beskæftigelse, ledighed og de offentlige finanser i hvert af årene frem til 2050, samt den varige virkning? Ministeren bedes i sit svar oplyse provenuvirkningen som både effekten på den offentlige saldo i pct. af strukturelt BNP, samt i mia. kr.

Svar

Levetidsindekseringen af folkepensionsalderen var oprindelig en del af Velfærdsforliget fra 2006. Det nuværende forlig om levetidsindekseringen blev indgået i 2015 (regeringen, S, DF, RV og K) forud for vedtagelsen af den første forhøjelse af folkepensionsalderen med virkning fra 2030. Med denne vedtagelse hæves folkepensionsalderen fra 67 år til 68 år i 2030.

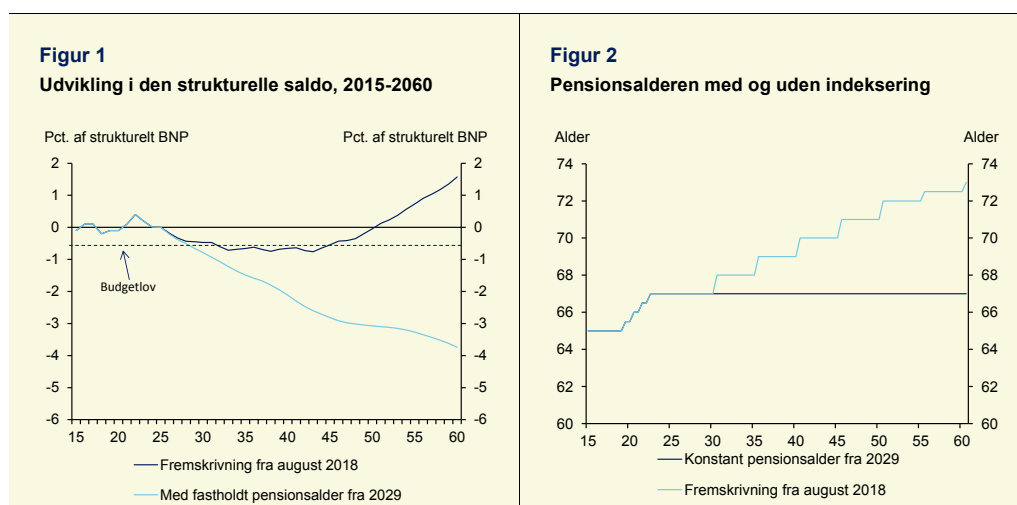
Virkningen af at indeksere pensionsalderen fra 2029 og frem kan illustreres i et scenarie, hvor folkepensionsalderen ikke hæves som ellers aftalt i 2030 og frem (og hvor efterlønsalderen tilsvarende ikke hæves som aftalt i 2027 og frem). Et sådant scenarie, hvor pensionsalderen fastlåses på trods af, at levetiden stiger, vil indebære reduceret arbejdsudbud og beskæftigelse samt en markant svækkelse af de offentlige finanser.

Nedenfor er til illustration vist en beregning af, hvordan den offentlige saldo ville udvikle sig på langt sigt, hvis pensionsalderen holdes konstant fra 2029 (og efterlønsalderen konstant fra 2026), *jf. figur 1 og 2*. I et sådant scenarie svækkes de offentlige finanser med knap 2 pct. af BNP i hængesøjårene 2041-2045, hvilket svarer til ca. 42 mia. kr. (2018)-niveau. I 2060 er underskuddet inkl. rentevirkninger øget med 5¼ pct. eller ca. 118 mia. kr.

Hvis aldersgrænserne fastholdes uændret på 2029-niveau vil finanspolitikken skulle strammes med en årlig saldo-virkning på ca. 71 mia. kr. – svarende til 3,2 pct. af BNP – for at holdbarheden er uændret. En finanspolitisk holdbarhed på 0 vil i dette scenarie kræve, at finanspolitikken strammes med en årlig saldo-virkning på ca. 46 mia. kr. – svarende til 2,1 pct. af BNP. At dette tal er mindre end den isolerede virkning af fastholdte tilbagetrækningsaldrer skal ses i lyset af, at holdbarheds-

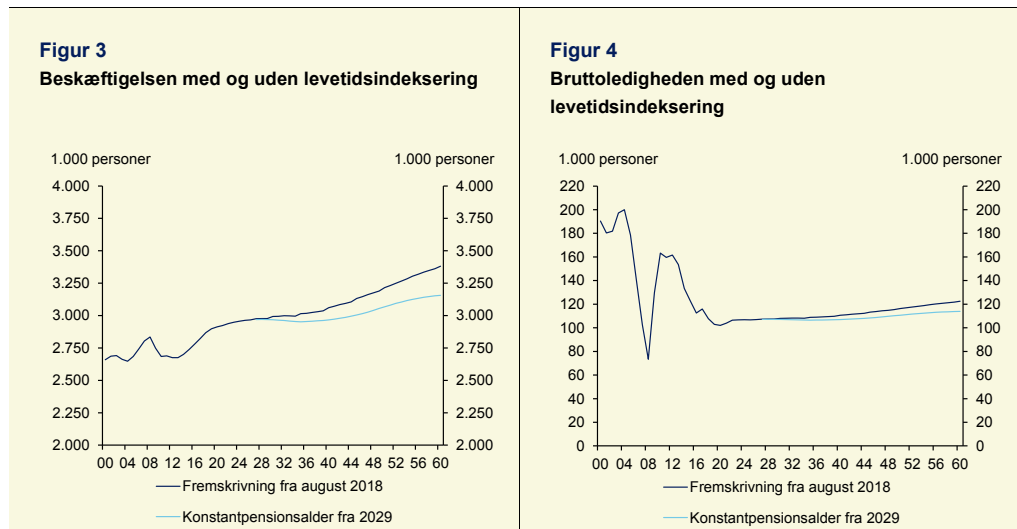
indikatoren er opgjort til at være ca. 1¼ pct. af BNP i grundforløbet (inkl. de forudsatte virkninger af stigende pensionsalder på langt sigt). Den positive holdbarhed i grundforløbet svarer til, at fremtidige generationer efter hængekøjeårene vil have mulighed for at lempe finanspolitikken i forhold til det forudsatte, forudsat at forløbet frem til da realiseres.

Finanspolitikken vil således skulle strammes med en varig saldo-virkning på 2,1 pct. af BNP for at være holdbar på lang sigt i fravær af yderligere indeksering. Det vil således kræve markante modgående tiltag.

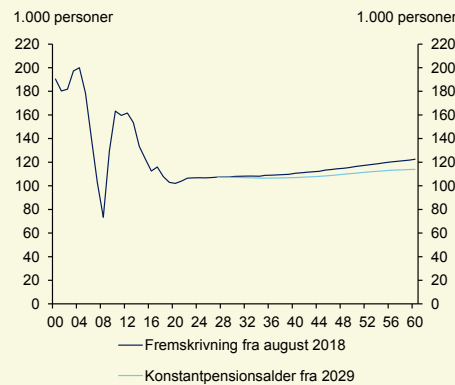
Kilde: Danmarks Statistik, Opdateret 2025-forløb, august 2018 og egne beregninger.

Hvis levetidsindekseringen og den aftalte forøgelse af pensionsalderen i 2030 ophæves (og tilsvarende efterlønsalderen i 2027) – reduceres den samlede arbejdsstyrke målt i hoveder med ca. 232.000 personer frem mod 2060. Af dette fald udgør beskæftigelsen ca. 224.000 personer, *jf. figur 3*. I fremskrivningen forudsættes ledigheden at være konstant på ca. 3.5 pct. af den samlede arbejdsstyrke. Med lavere arbejdsstyrke svarer det til ca. 8.000 færre jobsøgende i 2060, *jf. figur 4*.

Kilde: DREAM og egne beregninger

Figur 4
Bruttoledigheden med og uden levetidsindeksring

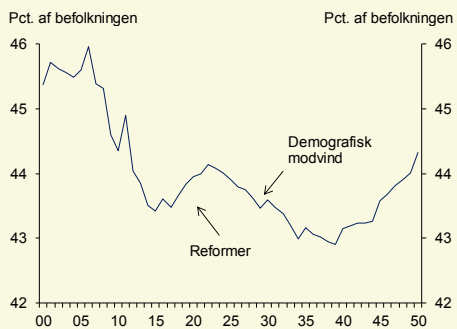
Det bemærkes, at de offentlige finanser i en lang periode frem mod midten af århundredet allerede er under demografisk pres i grundforløbet, hvor der indregnes virkningen af, at pensionsalderen indekseres med levetiden.

Den såkaldte hængekøjeudfordring for den offentlige saldo afspejler primært, at der er udsigt til, at de beskæftigede vil udgøre en faldende andel af den samlede befolkning fra omkring 2025 til 2040, *jf. figur 7*. Andelen af beskæftigede har blandt andet betydning for de samlede skatteindtægter og de offentlige udgifter til overførselsindkomster, herunder offentlige pensioner.

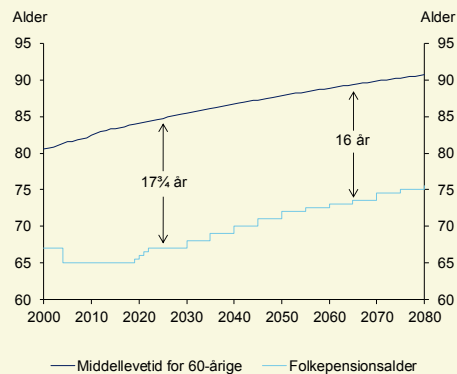
Udsigten til en periode med en faldende andel af beskæftigede skyldes primært to forhold. For det første, at de generationer, som går på pension mellem 2025 og 2040, vil være større end de årgange, der træder ind i arbejdsstyrken. For det andet, at de generationer, der går på pension inden 2050, har udsigt til en længere pensionsperiode end både tidligere og senere generationer, *jf. figur 8*.

Dette hænger blandt andet sammen med, at levetiden er steget hurtigere end ventet, da velfærdsaftalen blev indgået i 2006, og at levetidsindekseringen af folkepensionsalderen fra 2030 indeholder en stigningsbegrænsning, således at folkepensionsalderen højst kan stige ét år hvert femte år. På langt sigt er levetidsindekseringen afgørende for, at beskæftigelsesandelen genoprettes og de offentlige finanser dermed styrkes igen. Regulering af pensionsalderen i takt med, at levetiden stiger, er således helt afgørende for de offentlige finansers langsigtede robusthed.

Figur 7
Fuldtidsbeskæftigede som andel af den samlede befolkning i grundforløb med indeksering

Figur 8
Udvikling i middellevetid og pensionsalder i grundforløb med indeksering

Kilde: Opdateret 2025-forløb, august 2018

Med venlig hilsen

Kristian Jensen
 Finansminister